

fašistična Italija izziva sovjetsko Rusijo

Musolini odredil ustavitev in preiskavo ruskih vojakov, ki vozijo orožje in bojni material v Španijo. Francija in Anglija se trudita, da preprečita krvavi konflikt med Italijo in Sovjetsko unijo. Nacijsko obstreljevanje Almerije povzročilo protestne demonstracije v Londonu. Vlade čete obnovile ofenzivo na madžarski fronti.

London, 2. jun. — Možnost konflikt med fašistično Italijo in Sovjetsko unijo zaradi Španije je postala središče pozornosti. Musolini je ukazal, naj ustavi in preišče vsak vojak, ki vozi orožje in bojni material v Španijo. Prav tako se zdi, da bo Italija napadla ruske paradižnike na morju, če sumi, da bi jih lahko uporabili za vojaške namene. Vojna Italija in Rusija ni izključena, če Italija ne bi imela dalekosežne politike.

Črna lista je istočasno objavila z republiškimi vojskami, ki so se pridružile italijanskim paradižnikom. List II Piccolo je objavil, da Italija ni izključena, če Italija ne bi imela dalekosežne politike. Vojna Italija in Rusija ni izključena, če Italija ne bi imela dalekosežne politike. Vojna Italija in Rusija ni izključena, če Italija ne bi imela dalekosežne politike.

Italija in Francija sta podjeli diplomatsko akcijo, da bi napetost med Španijo in Rusijo v Nemčiji ter, ki jo je povzročil napad na letalstvo, zaenkrat ne bi povzročil konflikta med Italijo in Rusijo. Italija je poslala nadaljnje letalstvo v Biskajski zaliv; temu je najverjetneje angleška letalstva. Istočasno je Italija objavila svojo pomorsko floto v Sredozemskem in Atlantiku.

Italija je poslala nadaljnje letalstvo v Biskajski zaliv; temu je najverjetneje angleška letalstva. Istočasno je Italija objavila svojo pomorsko floto v Sredozemskem in Atlantiku. Italija je poslala nadaljnje letalstvo v Biskajski zaliv; temu je najverjetneje angleška letalstva. Istočasno je Italija objavila svojo pomorsko floto v Sredozemskem in Atlantiku.

Italija je poslala nadaljnje letalstvo v Biskajski zaliv; temu je najverjetneje angleška letalstva. Istočasno je Italija objavila svojo pomorsko floto v Sredozemskem in Atlantiku. Italija je poslala nadaljnje letalstvo v Biskajski zaliv; temu je najverjetneje angleška letalstva. Istočasno je Italija objavila svojo pomorsko floto v Sredozemskem in Atlantiku.

Italija je poslala nadaljnje letalstvo v Biskajski zaliv; temu je najverjetneje angleška letalstva. Istočasno je Italija objavila svojo pomorsko floto v Sredozemskem in Atlantiku. Italija je poslala nadaljnje letalstvo v Biskajski zaliv; temu je najverjetneje angleška letalstva. Istočasno je Italija objavila svojo pomorsko floto v Sredozemskem in Atlantiku.

Poldruga milijarda relifa sprejeta

Nižja kongresna zbornica odobrila Hopkinsov načrt

Washington, D. C., 2. jun. — Spodnja zbornica kongresa je sinoči sprejela s 323 proti 44 glasovom načrt za relifna dela, kakršnega sta sestavila Roosevelt in Harry Hopkins. Načrt vsebuje eno milijardo in 500 milijonov dolarjev izdatkov za prihodnjem fiskalnem letu, ki se začne 1. julija. Vse izpremembe, ki so jih zadnji teden predlagali rebelni demokrati, so bile v zadnjem trenutku potlačene in Roosevelt ter Hopkins sta končno dobila, kar sta hotela. Načrt gre zdaj v senat.

Medtem je senat po bliskovito sprejel resolucijo za preiskavo davčnih sleparij na Rooseveltovo zahtevo. Roosevelt je sporočil kongresu, da je vlada vsako leto ogoljufana za okrog 500 milijonov dolarjev na dohodninskih davkih, kateremu se bogatini izogibajo na vse mogoče neetične in nemoralne načine. V zvezi s to preslikavo so se v kongresu oglašile zahteve, da je treba zakon dohodninskega davka revidirati.

Velika zmaga transportne unije

Zaprta delavnica in druge pridobitve

New York, — (FP) — Unija transportnih delavcev je pravkar sklenila kolektivno pogodbo z Interborough Rapid Transit Co., ki določa zaprto delavnico, zvišanje plače, letne počitnice s plačo in skrajšanje delovnega tedna. Pogodba je bila sklenjena po politvah, ki so se vršile pod nadzorstvom federalnega delavskega razsodišča in pri katerih se je velika večina izrekla za unijo CIO kot predstavnicu pri kolektivnih pogajanjih. Pogodba pomeni novo poglavje v zgodovini delavskega gibanja v New Yorku in krije okrog 14,000 delavcev.

Michael Quill, predsednik transportne unije, je zastopal delavce pri kolektivnih pogajanjih. "Dosegli smo vse, kar smo zahtevali," je dejal Quill. "Pogodba je ugodna in s sodelovanjem odbora CIO bo unija zdaj skušala raztegniti svoje aktivnosti na ves transportni sistem, da potegne nadaljnjih 36,000 transportnih delavcev v New Yorku v svoj krog. Načelo industrijskega unionizma je prodrlo na vsej črti."

Holandska ne mara fašizma

Amsterdam, Holandska. — Holandska je nadaljnja država v Evropi, ki je pri politvah pokazala, da ne mara fašizma. Kakor v Belgiji, tako so tudi na Holandskem doživeli fašisti strahovit poraz. Računali so, da bodo imeli najmanj dvajset sedežev v parlamentu, dobili pa so samo štiri. Socialistična in vladna stranka imata večino sedežev. Liberalci, ki so bili pred leti najmočnejša stranka na Holandskem, so izvolili samo pet poslancev.

Domače vesti

Dva nova grobova v Chicagu
Chicago. — V torek, 1. junija, je bil pokopan Anton Krapenc, star 65 let in doma od Loza, v Ameriki je bil 35 let in tu zapuščal dva sinova, v starem kraju pa ženo, sina, brata in sestro. — Dalje je umrla Margareta Verbišar, stara 76 let, ki je zapuščala dva sinova in dve hčeri. — Berti Kink, vdovi po Johnu Kinku v Lyonsu, je umrla sin John. Pogreb se vrši v soboto, dne 5. junija, ob eni uri popoldne iz pogrebnišnih prostorov Fredericks Funeral Home, 4039 Joliet ave., Lyons, Ill.

Smrt dveh slovenskih župnikov
Chicago. — Kakor poroča A. S., sta zadnje dni umrli dva slovenska župnika, in sicer Jos. Shuster v Clevelandu, star 27 let in rojen tukaj, ter Albin Morder v Bridgevillu, Pa., doma od Novega mesta, ki je bil 37 let v Ameriki.

Osem ranjenih Hrvatov in Srbov
Chicago. — Med ranjenimi jeklarskimi stavkarji in simpatizirki v South Chicagu, ki so obležali v bitki s policijo zadnje nedelje pred tovarno Republic Steel, je tudi osem Hrvatov in Srbov, ki so: Mike Dolić, obstreljen v levo nogo; Peter Marković, razbita lobanja; Jos. Sekelić, ranjen na glavi; George Starčević, star 65 let, ranjen v ledjih; John Jugović, rana neznana; Peter Simić, rana neznana; Ivan Granić, obstreljen v nogo; Nikola Lavrić, 11-letni deček, ki je opazoval boj in bil je obstreljen v levo nogo.

Časopis s španskega bojišča
Chicago. — Prosveta je prejela prvo številko majnega časopisa z imenom "Dimitrovac", ki je izšel 1. maja t. l. in izdala so ga jugoslovanski prostovoljci bataljona Dimitrov. List je spisan v hrvaščini, vmes pa je tudi kratek odkle v zelo slabi slovenščini z naslovom: "Vsem Slovincem v Španski Osvobodilni Vojski", pod katerim je podpis: Jug. Podporno Društvo sv. Barbare v La Machine, Francija. Poleg tega je kratek poziv v španski in slovenske prostovoljce v Španiji in spodaj sta imeni Karol Keiner, predsednik in Andre Medved, tajnik. Na prvi strani je z debelimi črkami povedano: "Prehajamo od gesla NO PASARAN h geslu PASAREMOS!" Zraven sta sliki predsednika španske republike Manuela Azana in predsednika ljudske vlade Caballera.

Vesti iz Južne Amerike
Buenos Aires, Arg. — Dne 5. maja sta se poročila v tujaknjši slovenski naselbini Anton Jež iz Grgarja pod Sv. Goro in Rozalija Drufovka iz Mirne pri Goricu. — Viktor Benko se nahaja v bolnišnici, kjer je bil operiran na mehurju; dalje se nahaja v bolnišnici Jože Komelj, dočim je Marija Klarić zapustila bolnišnico, v kateri je bila od novega leta. Na vnetem slepiču je bila operirana Veronika Cankarjeva, hči jugoslovanskega poslanika dr. Izidorja Cankarja.

Obiski
Chicago. — Gl. urad SNPJ in uredništvo Prosvete so v torek obiskali: delegat Anton Stariha iz Seattle, Wash., Mary Ravnikar in hči Mildred iz Jenny Lind, Ark., ter Avgusta Alich, ki se 5. junija poroči z Edwardom A. Di Cenzom v Chicagu. Oba zaročena sta člana SNPJ. Nadalje sta se oglašila Anton Tomšič (Big Tony) in njegova soproga iz Oaklanda, Cal. Na poti s konvencije sta obiskala prijatelje v Indianapolisu in Chicagu, odkjer odpotujeta na obisk v Kansas.

Zavarovanje proti brezposelnosti v Illinoisu
Springfield, Ill., 2. jun. — Državni senat je včeraj soglasno sprejel zakon zavarovanja proti brezposelnosti v državi Illinoisu. Če bo sprejet še v nižji zbornici, o čemur ni dvoma, stopi v veljavo s prihodnjim 1. julijem.

PREISKAVA MASA- KRA JEKLAR- SKIH STAVKARJEV

Nadaljnji policijski oddelki mobilizirani

ŠESTA ŽRTEV POD-
LEGLA POŠKODBAM

Chicago, 2. jun. — Wilbert F. Crowley, pomočni državni pravnik, je naznanil pričetek preiskave bitke med čikaško policijo in jeklarskimi stavkarji pred tovarno Republic Steel Corp., ki se je vršila zadnje nedelje in v kateri so bili štirje stavkarji ubiti in 90 oseb ranjenih. Dva nadaljnja stavkarja sta pozneje podlegla poškodbam in s tem je število žrtev policijskega napada naraslo na šest. Anthony Tagliore, star 26 let in uposlen pred stavko v jeklarni omenjene korporacije, je včeraj umrl v bolnišnici v South Chicagu.

Policija hoče ustvariti vtis, da so izgrede provocirali stavkarji, poleg tega pa zvrca krivdo na "zunanje" agitatorje, češ, da so s svojimi hujskajočimi govori podžgali stavkarje, da so potem odkorakali proti tovarni. Policija dalje naglašja, da se ni noben govornik udeležil pohoda.

Van A. Bittner, direktor organizatorične kampanje CIO v čikaškem jeklarskem distriktu, odločno pobija policijske obdolžitve. Dejal je, da on sploh ni pričakoval, da bo policija napadla neoborožene stavkarje.

V ječi je zdaj 65 stavkarjev, ki bodo danes prišli pred sodišče, da jih zasliši. Policijske avtoritete trdijo, da so nevarne v jeklarski stavki, da celo simpatizirajo s stavkarji, toda policija so morali protektirati kompanijsko lastnino, ker je to njihova dolžnost.

Nadaljnji policijski oddelki so bili včeraj poslani pred tovarno Republic Steel Corp., istočasno pa je John Prendergast, načelnik te policijske sile, dovolil stavkarjem ojačanje stavkovne straže. Sedaj ni nobene omejitve glede števila piketov in stavkarji so dobili zagotovilo, da se policija ne bo vmešavala v mirne stavkovne aktivnosti. Armada 300 policajev straži jeklarno te korporacije noč in dan.

Poskusi glede poravnave stavke, ki je zajela tovarne neodvisnih jeklarskih kompanij v petih državah, so se včeraj obnovili v Clevelandu, kjer je glavni stan Republic Steel Corp. Tom M. Girdler, predsednik te korporacije, je dejal da je proti federalni intervenciji v tej stavki. Obe grupi sta daleč narazen in kompromis je nemogoč. Unija zahteva priznanje in zaprto delavnico, toda kompanije ne bodo ugodile tej zahtevi.

Uradniki CIO so naznanili, da se bo danes vršil masni pogreb štirih žrtev, ki so jih ubile policijske krogle zadnje nedelje pred tovarno Republic Steel Corp. v South Chicagu.

Temperatura v Chicagu padla štirideset stopinj

Chicago, 2. jun. — V štirindvajsetih urah je temperatura telebnila 40 stopinj. V ponedeljek, dne 31. maja, je termometer kazal 90 stopinj in bilo je od alle sparno, a čez noč so potegnili severni vetrovi, ki so pogrnili živo srebro na 50 stopinj in pri nešli zelo hladno vreme.

Nadaljnja unija se pridružila k CIO

New York. — Unija čevljar-skih delavcev — Boot & Shoe Workers of America — je izstopila iz Ameriške delavske federacije in se pridružila k CIO. Ta unija ima okrog 14,000 članov. Splošna zveza arhitektov, kemikov in tehnikov je bila zdaj formirana v New Yorku in je že vprašala za čarter Lewisovo organizacijo.

Hitler pretrgal stike z Vatikanom

"Normalni odnošaji" gredo h koncu

Berlin, 2. jun. — Adolf Hitler je včeraj s posebno noto informiral Vatikan, da so normalni odnošaji med nacijsko vlado in papežev stolico pretrgani, če papež ne prekliče protinacijske kritike, katero je pred nekaj dnevi izrekel čikaški kardinal Mundelein. Vsa znamenja katoliškega, da bodo stiki med Berlinom in Vatikanom pretrgani v najkrajšem času, kajti katoliški diplomati so se že namignili, da papež ne bo obžaloval in popravil izjave kardinala Mundeleina. Medtem je pa nacijsko časopisje v Nemčiji objavilo nov napad na kardinala Mundeleina in papeža.

Bankirji ovirajo sta- novanjski program

Neznosne razmere v Minneapolisu

Minneapolis, Minn. — (FP) — Alfred O. Larsen, prominenten arhitekt in načelnik stanovanjskega biroja, je dejal, da 18,000 delavskih družin v tem mestu živi v stanovanjih, ki se sploh ne morejo imenovati človeška bivališča. Rekel je, da so bankirji in zavarovalne družbe odgovorne za to situacijo, ker vodijo opozicijo proti podpiranju slumskih predelov in gradnji dostojnih stanovanj.

On je naglasil, da je cena, ki jo mora ljudstvo plačati, ker trpi take stanovanjske razmere, previsoka. Stanovanjski brlogi so leglo bolezni in zločinov. "Dobre zakone že imamo," je dejal Larsen. "Izvajani pa bodo, če bo ljudstvo uklonilo sile, ki vodijo opozicijo proti gradnji stanovanj. Če bodo bankirji uvideli, da jim hiše, ki jih posedujejo, ne prinašajo dobička, bodo slumski distrikti kmalu odpravljeni."

Unija hotelskih delavcev hoče spravo med ADF in CIO

New York. — Mednarodna unija hotelskih delavcev je sprejela resolucijo, v kateri priporoča, da Ameriška delavska federacija spremeni svoje stališče napram industrijskim unijam. V svoji izjavi poudarja, da je konferenca predsednikov in drugih uradnikov mednarodnih in narodnih unij ADF v Cincinnati, O., povečala razkol v gibanju organiziranega delavstva, ker je obsodila Lewisovo organizacijo CIO. Pismo, ki so ga podpisali uradniki unije hotel-skih delavcev, ki ima 21,000 članov v New Yorku, je pozvalo obe grupi, naj skliče posebno konvencijo, na kateri naj bi se vršila razprava o končanju konflikta.

Fordovi poboj-niki ožigosani
Detroit, Mich. — "Fordovi pobojniki in fašisti ne bodo preprečili organiziranja avtnih delavcev," je izjavil Homer Martin, predsednik unije združenih avtnih delavcev, po napadu na delavske organizatorje. "Ljudje zdaj lahko razumejo, koga je imel ameriški poslanik Dodd v Berlinu v mislih, ko je govoril o amerškemu multimilijonarju, ki hoče spraviti ameriški narod pod fašistično peto. Magnat Ford bo kmalu spoznal, da Harry Bennett, načelnik njegove privatne policije, ne bo ameriški Hitler ali Mussolini. Mi ne bomo odnehali v naši kampanji, dokler ne bodo vsi Fordovi delavci v uniji."

ORGANIZATOR OBTOŽIL PRED- SEDNIKA ADF

Zadeva v rokah federalnega delavskega razsodišča

KONFLIKT MED ADF
IN CIO

Chicago. — (FP) — Konflikt med Ameriško delavsko federacijo in Lewisovo organizacijo CIO je izval afero, ki nima primere. Prvič se je zgodilo, da je delavski organizator obtožil Williama Greena, predsednika ADF, pri federalnem delavskem razsodišču kot nepoštenega delodajalca.

Tožbo je vložil Don Stevens, ko ga je Green odstavil kot organizatorja časopisnih delavcev. Stevens je bil blagajnik časopisnega glasila, dokler ga ni Green imenoval za glavnega organizatorja. V zadnjih mesecih je ustanovil veliko število krajevnih postojank.

Green je odstavil Stevensa v smislu zaključka eksperimentalnega sveta ADF, katerega je sprejel na svoji seji v Cincinnatiju. V telegramu je Green poudaril, da je bil Stevens obdolžen sodelovanja z Lewisovim odborom CIO, Ameriška delavska federacija pa ne mara imeti na svoji plačilni listi organizatorja, "ki podpira gibanje CIO."

Na to je Stevens odgovoril Greenu, "da val, ki so zainteresirani v napredek delavskega gibanja, domnevajo, da sem bil odstavljen, ker sem potegnil veliko število neorganiziranih delavcev v unijo. Vaše postopanje potrjuje obdolžitve, da ste prešli s filozofijo tipičnih nasprotnikov delavskih organizacij. Odpustili ste me kot organizatorja brez zaslug, da boate laglje pobijali delovanje pristnih delavskih unij in ovirali njih politične aktivnosti. Iz tega razloga sem prisiljen obtožiti vas kršenja Wagnerjevega delavskega zakona in to bom sedaj storil."

Oljni delavci v Mehiki se upirajo

Splošna stavka v oljni industriji

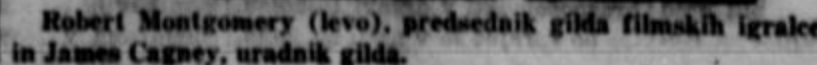
Mexico City. — (FP) — Oljni delavci zahtevajo skrajšanje delovnega tedna, zvišanje meze in zaprto delavnico, zato so oklicali generalno stavko. Vsa oljna polja in čistilnice so prizadete. Oljna industrija je pod kontrolo zunanjih kapitalistov in predstavlja vrednost pol milijarde dolarjev. Ako bo stavka dolgo trajala, bodo tudi druge industrije paralizirane.

Delavci so zapretili s stavko v zadnjem novembru, toda predsednik Cardenas je odredil pogajanja in s tem preprečil stavko. Samo ena kompanija — ki je delno pod vladno kontrolo — je pristala na zahteve delavcev glede zvišanja meze, vse druge pa so se uprle in s tem izzvale stavko. Povprečna meza oljnega delavca v Mehiki je \$1.20 na uro, toda stavkarji zahtevajo zvišanje 40 odstotkov.

Severni tečaj v telefo- nični zvezi z Moskvo

Moskva, 2. jun. — Včeraj je bila odprta radio-telefonična zveza med Moskvo in severnim tečajem, kjer je ruska polarna ekspedicija postavila prvo kolonijo. Člani ekspedicije so prvič po telefonu govorili s svojimi sorodniki in prijatelji v Moskvi in sporočili so, da je na severnem tečaju tako toplo, da je deževalo. Termometer je kazal 28 stopinj Fahrenheitta nad ničlo.

Ameriški delavci morajo
dolg in hud boj do skrajnosti.

redna konvencija SNPJ

DESETA SEJA—21. maja 1937 popoldne

(Nadaljevanje)

Šestega odstavka se vrši kratka razprava, v katero po-
je bratje Lovrovich, Brill, Gabrenja in Barilar. Br. Pechnik
da se črta določba glede podpisov pod dopisi. Predlog ni
in je odstavek sprejet soglasno kot čitan.
ni odstavek je sprejet kot čitan.
sem odstavek govori br. Debelak, nakar je točka sprejeta
čitana.

Bolka predlaga, da se resolucija sprejme v celoti in ako se
ne kasneje Klaričeva resolucija, se v tem smislu popravi.
je podpiran in soglasno sprejet. (Resolucija je bila pri-
v obilglatni številki Prosvete dne 26. maja.)

Petrovich poroča, da je pravkar bil dostavljen krasen šop
ki ga postavi na predsedniško mizo. V imenu zbornice
hvali cvetličarju Franku Jelerčiču.

Poročilo odbora za plače

Frank Barbič, predsednik odbora za plače, v katerem je
Jacob Ambrozich, člani pa bratje Frank Podboj, Frank Za-
16) in Paul Berger, poroča, da je njih odbor sestavljen pripo-
glede vseh važnejših služb. Da se prihrani na času, poziva
nico, da kadarkoli se ne strinja z njih predlogom, da enostavno
saje proti in bo odbor ponovno vzel stvar v pretes. Njih
se je zedinil, da je potrebno plače stalno nastavljenih glav-
odbornikov znatno zvišati, kajti cene življenjskih potrebščinam
nece narasle od zadnje konvencije in je dolžnost take velike in
organizacije primerno plačati svoje upravne uradnike. Nato
je plače glavnih odbornikov pri raznih drugih jugoslovanskih
njih organizacijah.

Ambrozich nato čita predlog odbora: Vaš odbor je zaašil
upravne odbornike, vsakega posamezno, ter prišel do sledečih
sklepi: Upoštevajoč vse okoliščine in razmere, odbor za plače
11. redni konvenciji sledeče: dnevnice za vse glavne od-
le in delegate so po \$9, izvenzai brata Gorseta, kateremu je
določil še upravni odsek, kot razvidno iz zapisnika sej z dne
14. aprila.

Vratarje ne smatra za pravilno, da bi glavni odborniki, ki so
nastavljeni in prejemajo tudi sedaj na konvenciji redno
prejemali zraven še polne dnevnice.—Br. Latin se strinja,
vrša redne plače glavnih odbornikov, ne smatra pa za de-
tatično, da bi stalno nastavljeni glavni odborniki dobivali
po plačo, dočim delegati prejemajo le dnevnice.

Barbič in br. Berger pojasnita, da je odbor s tem priporo-
hotel dati malo odškodnine za zadnja leta, ko so prejemali
plače. Ti stalno nastavljeni glavni odborniki so delali mno-
gure pred konvencijo in gotovo bodo morali to delati, ko se
s konvencije in je popolnoma pravilno, da jim da konvencija
prejetjem tega predloga priznanje za njih poštrevolnost.—
og odbora zagovarjajo tudi bratje Medved, Durn, Unetich,
in Tomišč (594).

Br. Stroj in Trebec mislita, da bi zadostovalo \$8 dnevno.—Br.
pravi, da je \$9 precej lepa dnevica, a se lahko delegatje
svo vredni s tem, da vedno delajo in sprejmejo za jedoto ko-
skelepe.

Čipich vprašuje, kako se bo delegacija zagovarjala pred
trom, če si določijo \$9 za sedem ur dela. Da se ohrani dobra
pri članstvu, bi bilo boljše, da so dnevnice po \$7, torej \$1 na
—Br. Karish je istega mnenja.—Br. Lotrich opozori, da dele-
UMW, ki torej zastopajo premogjarje, so prejemali \$10 dnev-
predlog odbora za plače ni pretiran.

Mikar zahteva pomensko glasovanje. Ni podpirano.
Berger pojasni glede delegatskih plač raznih bratskih orga-
nij, nakar se preide na glasovanje in je predlog odbora za pla-
rejet z zadostno večino.—Dnevnice delegatov, izvenzai brata
in glavnih odbornikov so torej \$9.

Ambrozich poroča, da odbor za plače predlaga, da naj bo
glavnega predsednika \$65 tedensko.

Br. Berger in Zajec v imenu odbora poročata, da so primerjali
pri drugih bratskih organizacijah ter da so prišli do zaključ-
da je demokratično in za jedoto potrebno, da primerno plača
za predsednika in druge odbornike. Opišeta razne izredne
in glavnega predsednika, ki je moralno prisiljen iti na razne
dite, kar je vedno zvezano s precejšnjimi stroški.

Debelak je sicer za zvišanje plač, vendar pa se mu zdi \$65
liko previsoko.

Br. Sularja poroča br. Ambrozich, da priporoča od-
plače sledeče plače:

glavni predsednik	\$65 tedensko
prvi podpredsednik	15 mesečno
drugi podpredsednik	15 "
glavni tajnik	60 tedensko
bolniški tajnik	50 "
glavni blagajnik	50 "
upravitelj	50 "
urednik	55 "

Kosich govori o plačah in sporoča željo društva v tem oziru.
Zupančič se zdi tako zvišanje previsoko.—Br. Kumer
da se je treba ozirati na večino našega članstva, ki dobi-
prečno jako nizke plače. Navaja na primer povprečne plače
v Ameriki.—Br. Čipich opozarja, da se je treba ozirati na član-
—Br. Valetich pravi, da društvo želi, da ni plača nad \$50,
pa se strinja, da se zviša na \$55.

Br. Stroj in Trebec mislita, da bi zadostovalo \$8 dnevno.—Br.
pravi, da je \$9 precej lepa dnevica, a se lahko delegatje
svo vredni s tem, da vedno delajo in sprejmejo za jedoto ko-
skelepe.

Čipich vprašuje, kako se bo delegacija zagovarjala pred
trom, če si določijo \$9 za sedem ur dela. Da se ohrani dobra
pri članstvu, bi bilo boljše, da so dnevnice po \$7, torej \$1 na
—Br. Karish je istega mnenja.—Br. Lotrich opozori, da dele-
UMW, ki torej zastopajo premogjarje, so prejemali \$10 dnev-
predlog odbora za plače ni pretiran.

Mikar zahteva pomensko glasovanje. Ni podpirano.
Berger pojasni glede delegatskih plač raznih bratskih orga-
nij, nakar se preide na glasovanje in je predlog odbora za pla-
rejet z zadostno večino.—Dnevnice delegatov, izvenzai brata
in glavnih odbornikov so torej \$9.

Ambrozich poroča, da odbor za plače predlaga, da naj bo
glavnega predsednika \$65 tedensko.

Br. Berger in Zajec v imenu odbora poročata, da so primerjali
pri drugih bratskih organizacijah ter da so prišli do zaključ-
da je demokratično in za jedoto potrebno, da primerno plača
za predsednika in druge odbornike. Opišeta razne izredne
in glavnega predsednika, ki je moralno prisiljen iti na razne
dite, kar je vedno zvezano s precejšnjimi stroški.

Debelak je sicer za zvišanje plač, vendar pa se mu zdi \$65
liko previsoko.

Br. Petrovich se iskreno zahvali predsedniku največje hrvaške
bratake organizacije.

Br. Lotrich prečita pozdrave društva št. 750, ki je najnovejša
angleško poslujoče društvo in ki vabi na svojo prvo prireditv.
Br. Klanšek predlaga, da se pošlje imenovanemu društvu br-
zojavni pozdrav. — Sestra Kuhel podpira. Soglasno sprejeto.

Br. konvenčni predsednik zaključí sejo ob 5. popoldne.

MATT PETROVICH, DONALD J. LOTRICH,
konv. predsednik konv. tajnik
JACOB ZUPAN, zapisnikar

ENAJSTA SEJA

z dne 22. maja dopoldne

Br. Petrovich otvori sejo ob 9. uri zjutraj. Zboruje se v spod-
nji dvorani SND.

Za poverilni odbor poroča br. Vidrič, da je navzočih 217 de-
legatov in 19 gl. odbornikov, skupaj 236.

Br. Petrovich pozivlja delegacijo, da vsak vzame svoje stvari
ob zaključku današnje seje iz shrambe za obleko, ker se bo lata
rabila zvečer za obleko.

Br. Milan Medveshek pozove nekatere delegate, ki še niso izro-
čili računov za vožnje, da to nemudoma store.

Sestra Ambrožič predlaga, da se današnja seja vrši le do 11.
ure dopoldne.

Br. Petrovich pojasni, da ne more upoštevati njenega predloga,
ako se prej ne poruši prejšnji sklep.

James Slapnik starejši ponovno dostavi vrtnice za delegacijo.
Zbornica se mu soglasno zahvali za velikodušnost.

Br. Petrovich poziva delegate in poslušalce, da se vzdržijo ka-
jenja in šepetanja.

Br. Kaferle izjavlja, da je pred nami nova zadeva, katero je
treba sprožiti, da se reši. Radioprogram je sicer prost, kar se ti-
je oddajne postaje. Nastalo je pa nekaj stroškov za vaje pev-
skih zborov. Glavni odbor je dovolil v ta namen gotovo vsoto
denarja za kritje stroškov. Sinoči so nastopili mladinski pevski
zbori na odru v počast delegaciji. Po zaključku koncerta pa niso
prav nič pogostili mladine. Clevelandka federacija društev SNPJ
nima denarja v blagajni; glavni upravni odsek je pa zadržal
obljubljeno vsoto v ta namen. Videti je bilo, da so bili stari otrok
malo užaljeni. Da se popravi, kar je bilo zagrešeno, naj bi kon-
vencija priznala vsakemu zboru malo nagrado za poznejšo pogo-
stitev.

Br. Godina predlaga, naj se predlože računi za stroške progra-
mov za radio in druge, kjer se vključijo tudi mladinski pevski
zbori ter jih plačajo do zneska dovoljene vsote v ta namen po
glavnem odboru.

Br. Terčelj stavi protipredlog, da se dovoli za kritje vseh toza-
devnih stroškov \$500. Br. Somrak poroča o sklepu celotnega
glavnega odbora, da se je dovolila gotova vsota v ta namen, a
nikdar nakazala clevelandski federaciji ali glavnim odbornikom
v Clevelandu, da bi mogli z njo razpolagati, valed česar so bili
zelo ovirani, ker ni bilo denarja na razpolago. Po njegovem mne-
nju ni imel gl. upravni odsek nobene pravice tozadevno zadržati
dovoljene vsote v ta namen.

Br. Trojar stavi posredovalni predlog, da se vsakemu izmed
mladinskih zborov nakaže po \$10. Posredovalni predlog ni pod-
piran.

Br. Godine predlog je podpiran in pri glasovanju sprejet z veli-
ko večino.

Br. Petrovich pravi, da se je ob pričetku zborovanja pozabilo
na članikarske poročevalce za angleške liste, da bi koga izvolili v
ta namen.

Br. Lokar poroča, da je tozadevno na svojo roko podajal poro-
čila Plain Dealerju in Newsu, nikdo pa ni poročal Pressu.

O zadevi govori še br. Tekautz. Ker je br. Lokar že dosedaj
vršil nalogo članikarskega poročevalca, ga br. Petrovich imenuje
še za ostali čas konvencije.

Br. Somrak poroča za Cleveland Press, da bo njihov zastopnik
Mr. Theodore Andrica snel pri Art muzeju filme delegacije, ako
se mu dovoli. Zbornica nima ugovora proti temu.

Br. Lokar poroča, da ima mr. Andrica krasne filme (moving
pictures) v barvah iz Jugoslavije in drugih evropskih držav, kate-
re je snel minulo leto, ko se je mudil tam na turneji kot članikar
za Press, katere bi z veseljem predvajal delegaciji SNPJ, ako se
mu dovoli, enkrat prihodnji teden. Ponudba se sprejme.

Zapisnikar br. E. Gorše čita zapisnik 9. seje, ki je z malimi
popravki sprejet kot čitan.

Br. Lotrich čita besedilo brzojavke, ki jo je v imenu konvencije
SNPJ odposlal Tom Mooneyju, okrajna jetnišnica No. 1, San
Francisco, Calif.

Glas se: "The 235 delegates from the width and depth of our
land assembled at the eleventh regular convention of the Slovene
National Benefit Society in Cleveland, Ohio, send you the warm-
est greetings. We are fully aware and conscious of your noble
fight for justice and righteousness and have stood with you in
heart and spirit. We are working for and will rejoice in your
early release and complete vindication. You are a brave soldier
of labor. Check for one hundred dollars forthcoming."

DONALD J. LOTRICH, Convention secretary."

Sprejeto brez ugovora.

Nato prečita besedilo brzojavke, naslovljene predsedniku Ze-
dinjenih držav v Ameriki, Franklinu D. Rooseveltu, ki se glasi:

"The delegates of the eleventh regular convention of the Slovene
National Benefit Society assembled in Cleveland, Ohio, greet you.
Our Society is composed exclusively of men and women who must
toll for their daily bread. We are interested in obtaining for
them the full product of their labor. We are deeply interested in
improving their living and working conditions and in gaining se-
curity for their twilight years of life. We are pledged to a new
social order to give all workers equal opportunity, equality and
full social justice."

DONALD J. LOTRICH, Convention secretary."

Sprejeto brez ugovora.

Dalje čita br. Lotrich brzojavne in pismene čestitke in priporo-
čila. Slovenski Dom iz Pittsburgha, Pa., pošilja najlakrenejše
čestitke in zahvalo delegaciji za naklonenost njih mestu, kate-
rega si je izbrala za prihodnjo konvencijo in s tem izrazila svoje
sočutje do zapadne Pennsylvanie. Želijo zbornici veliko uspe-
ha za bodočnost jednote in delavstva, kar je odvisno od zaključ-
kov XI. redne konvencije; društvo št. 234 Milwaukee, Wis., čes-
tita in pozdravlja vse delegate XI. redne konvencije; Ivan Mla-
dinec iz New Yorka pošilja delegaciji XI. redne konvencije naj-
iskrenejše čestitke in želi veliko uspeha v najkritičnejši dobi orga-
nizatoričnega in narodnega življenja, ki zahtevajo treznega in
širokogrudnega razmišljanja v upanju, da bomo vse to uspešno
rešili; Frank Petavs iz Little Falls, N. Y., poroča, da bo imenoval
dele svojega parka v spomin Kristanu, Cankarju in Jožetu Zavrt-
niku; Frank Andrianič št. 264 pozdravlja delegacijo in ji iskren-
no čestita ter priporoča, da se trdno držimo principov in načel
SNPJ; društvo Zbudi se Slovan št. 319, Cuddy, Pa., pozdravlja
konvencijo in želi vsem skupaj najboljših uspehov ter zaključkov v
naprednem mišljenju; v imenu pennsylvanske federacije dru-
štvo SSPZ pozdravlja delegate in delegatnje in gl. odbornike XI.

redne konvencije Jurij Previc, preda, in želi zbornici obilo uspe-
ha in napredka; društvo št. 5 SDZ pošilja pozdrave in čestitke
bratski delegaciji XI. redne konvencije SNPJ ter želi mnogo u-
speha pri izvrševanju težkega dela.

Vse številne čestitke in priporočila zbornica z odobravanjem
vzame na znanje.

Nato br. Petrovich pozove odbor za plače, da poda svoja po-
ročila in zaključke glede plač gl. odbornikov.

Br. Barbič vpraša zbornico, če dovoli umakniti prvotni predlog
plač gl. odbornikom, da imajo pripravljeno sedaj spremenjeno
poročilo oziroma predlog, od katerega oni kot odborniki ne odsto-
pijo ali spremenijo svoje mnenje. Poroča, da na podlagi neza-
dovoljstva od strani delegacije glede prvotno predloženih plač
so sestavili druge in želijo umakniti originalni predlog ter ga na-
domestiti z drugim.

Predlog je stavljen in podpiran, da zbornica dovoli umakniti
originalni predlog glede plač gl. odbornikom. Soglasno sprejeto.

Nato br. Barbič predlaga v imenu odbora za glavnega predse-
dnika \$60.00 tedenske plače. Predlog je podpiran.

Br. Bratkovič protipredlaga \$55.00 tedenske plače. Protipredlog
tudi podpiran.

Sledi glasovanje. Za predlog odbora za \$60.00 tedensko 113
glasov; za protipredlog br. Bratkoviča za \$55.00 89 glasov. Spre-
jet predlog odbora za plače.

Br. Barbič v imenu odbora predlaga za glavnega podpredsednika
po \$15.00 mesečne plače za vsakega. Predlog je podpiran in so-
glasno sprejet.

Br. Barbič predlaga v imenu odbora za plače za glavnega taj-
nika \$60.00 tedenske plače. Predlog je podpiran.

Br. Brill vprašuje, če bo v odigled tolikemu povišku plač gl. od-
bornikov naš upravni sklad vzdržal brez izrednih doklad.

Br. Božič zagovarja predlog in pravi, da ima gl. tajnik največ
dela, zato je tudi upravičen do pošatne plače.

Sledi glasovanje, pri čemer je predlog odbora soglasno spre-
jet.

Br. Barbič v imenu odbora predlaga za pomočnega tajnika
\$50.00 tedenske plače. Predlog je podpiran in soglasno sprejet.

Br. Barbič predlaga v imenu odbora za plače za glavnega bla-
gajnika \$50.00 tedensko. Predlog podpiran.

Br. Bratkovič protipredlaga za \$55.00 tedenske plače. Proti-
predlog je tudi podpiran.

Sledi glasovanje, pri katerem je predlog odbora za plače z ve-
liko večino sprejet.

Br. Barbič v imenu odbora predlaga za urednika Prosvete
\$55.00 tedenske plače. Predlog je podpiran in z večino glasov
sprejet.

Br. Barbič predlaga v imenu odbora za plačo za upravitelja Pro-
svete \$50.00 tedensko. Predlog je podpiran in soglasno sprejet.

Reditelj konvencije. Odbor predlaga, da se A. Jankoviču, redi-
telju plača po \$7.00 dnevnic, ne pa za nedeljo, ko konvencija ne
zboruje. Predlog je podpiran in soglasno sprejet.

Dalje predlaga odbor za pomočnico gl. odbora Miss Ernestine
Jug po \$5.00 dnevnic. Predlog je podpiran in soglasno sprejet.

Br. Barbič predlaga v imenu odbora za plače, da se zapisnikar-
ju, br. Jacobu Zupanu, ki ni delegat, plača istotako obratne vožnje
stroške. Predlog je podpiran in soglasno sprejet.

Br. Vider, gl. tajnik, predlaga zbornici v imenu upravnega od-
seka resolucijo, o kateri pravi, da je nujnosta in je potreba, da
se sprejme iz naslednjih razlogov: Nema lokrat je možno posest-
vo, katerega dobi jednota valed rubežni ali da dolžnik v poravna-
vo svojega dolga prostovoljno odstopi svoje lastninske pravice
jednoti, prodati, oddati v najem, ali pa da dolžnik sam odkupi
tako posestvo. V vseh takih slučajih je pa čas zelo važen, ako ne
odločujoč faktor in v korist jednote je, da se pogajanja izvršijo v
kolikor mogoče hitrem času in valed tega naj ima upravni odsek
pravoico in moč, sklepati pravoveljavno in pravomočno take
pogodbe. Kot je znano, bratake podporne organizacije imajo
omejen čas lastovati posestva in ako ima upravni odsek zgoraj
navedene pravice in ne samo glavni odbor, bo veliko lažje take za-
deve hitreje urediti in razpolagati s posestvi.

Ta dodatek k pravilom se glasi: "Nadalje ima moč in pravico
prodati, prenesti, ali na kak drugi način oddati katerekoli posestvo,
katero preide v last jednote ali valed sodnijske prisiljene prodaje
ali na kak drug način." Ta dodatek naj se uvrsti na koncu dru-
gega pododstavka "A", točka 13.

Predlog je podpiran in soglasno sprejet.

Br. Abram poroča, da odbor za preiskave, prošnje in pritožbe
ni pripravil poročati, ker niso medtem dosti rešili.

Br. Petrovich odredi, da se pokliče odbor za pravila, da ta
predloži svoje delo.

Br. Jurec priporoča, da ne bi odbor za pravila čital vsake točke
pravil, pač pa samo tiste, h katerim predlaga možne spremembe,
da bi šli hitreje naprej.

Br. Petrovich pravi, da ni slabo, ko se čitajo pravila od točke
do točke. Tozadevno je že bil sprejet predlog, da se čitajo in naj
se to upošteva. Ako delegacija smatra točke za dobre, ni treba
o njih debatirati, pa pojde hitro naprej.

Sestra Uršula Ambrožič predlaga, da danes zborujemo samo
do 11. ure dopoldne. Predsednik predloga ne upošteva.

Br. Bolka priporoča, naj se zanesne v nova pravila točka, da
morajo biti provizorična pravila pred prihodnjo konvencijo do-
stavljena delegatom ali društvom, ki pošljejo delegata, šest tednov
pred konvencijo.

Medtem je odbor za pravila pripravljen poročati. Kot prvo toč-
ko predloži: Glavni odbor. Točka 9.

Br. Kerže pojasni v imenu odbora, da je bilo govorjeno, da
konvencija izvoli 5 okrožnih zastopnikov izmed angleško poslujo-
čih društev. Valed tega so se vrnili k tej točki, da se doda te za-
stopnike pod novo podtočko f). Sedaj naj se odloči o tem. Odbor
za pravila predlaga to podtočko po želji delegacije.

Vname se živahna debata o tem.

Br. Ran protipredlaga, da se ne izvoli nobenih distriktnih za-
stopnikov. — Br. Mikar apelira na delegacijo, da se ne voli po
distriktnih ali za kandidate iz gotovih distriktov iz razloga, ker to
ni enakopravno za društva in članstvo, ker se ne dovoli vsem.

Br. Abram apelira na zbornico, da dovoli mladini zastopstvo
po distriktnih kot želijo, s tem se bodo pričeli razumevati naloge
in odgovornosti.

Br. Bratkovič pravi, naj se držimo demokratičnih načel tudi v
tem oziru. Vsa društva bi morala imeti enake pravice.

Br. Zarnik povdarja, da je treba naučiti mladino, da bodo znali
voditi organizacijo v bodočnosti. Tozadevno se lahko kaj nau-
čimo od drugih organizacij, kar je koristno tudi za nas. Prišel
bo kmalu čas, ko se bo večina izmed nas morala, rada ali negada,
umakniti mladini, ki bo zavela vodstvo organizacije. Torej, daj-
mo jim priliko v distriktnih zastopnikih, da pokažejo kaj znajo.

Br. Vidrič konstatira, da je bila napravljena napaka na mi-
nuli X. redni konvenciji, ki je odpravila distriktna zastopnike. Ta
odsek je bil koristen SNPJ. Navaja razloge in priporoča, da se
zopet uvede ta odsek.

O predlogu govori tudi br. L. Glažar.

(Dalje prihodnjik.)

Fašistična Italija izživja sovjetsko Rusijo

(Nadaljevanje s 1. strani.)

lijanskim četam, ki se borijo na strani generala Franca, vrhov-
nega poveljnika španske upor-
niške armade.

Množica več tisoč ljudi je več-
raj demonstrirala pred poslop-
jem nemškega poslanstva v
Londonu. Demonstracije so bi-
le protest proti nacistekemu
bombardiranju Almerije. Vzkli-
ki: "Ustavite Hitlerjevo vojno
proti otrokom v Španiji!" so se
slišali pred poslopjem nemškega
poslanika. Množica je odkora-
kala pred urad nemškega posla-
nika po masnem shodu v Hyde
parku, na katerem so govorniki
žigosali nacistično obstreljevanje
Almerije. Polcija na konjih je
potem stopila v akcijo in raz-
pršila demonstrante.

Madrid, 2. jun. — Ljudske če-
te so večeraj obnovile ofenzivo
na madridski fronti in prodre-
le več milj daleč. Ofenziva je bi-
la odredjena v pričakovanju, da
bodo fašisti poslali del svoje
armade, ki zdaj oblega Bilbao,
glavno mesto province Basko,
na madridsko fronto.

Vojno ministrstvo je nazna-
nilo, da vladni topovi obstrelju-
jejo Segovijo, fašistično trdnja-
vo, ki leži 43 milj severnoza-
padno od Madrida. Več oddel-
kov ljudske milice je obklopi-
lo La Granjo, da prisilijo upor-
nike na kapitulacijo. Nadaljnje
čete prodirajo proti mestu Bal-
sain. General Jose Maja, vr-
hovni poveljnik ljudske armade
na madridski fronti, je naznanil
okupacijo več vasi v okolliu
Balsaina po vroči bitki med mi-
ličniki in uporniki. V bitki so
sodelovali tudi vladni letalci.
Leteli so nisko in spali krogile
iz strojne na Marokane v strel-
skih jarkih.

Demonstracije religijnih delavcev v New Yorku

New York. — Več ko 25,000
religijnih delavcev se je udeležilo
protestnih demonstracij proti
omejitvi gradnje religijnih pro-
jektov in odslavitvam. Delav-
ska zveza, organizacija religij-
nih in brezposelnih delavcev, je
naslovila poziv kongresu, naj
sprejme zakoniki načrt kon-
gresnika Boileaja, progresivca
iz Wisconsin, ki določa apro-
priacijo 3,000,000,000 za finan-
ciranje gradnje religijnih projek-
tov in oskrbo revežev. Te de-
monstracije brezposelnih delav-
cev so bile največje v zgodovini
New Yorka.

Ne bahaj se!

Zadnjič se je peljala gospa
Drenova s svojim triletnim sin-
čkom s cestno železnico. Ko so
bili že mimo mestnega kopali-
šča, so bili sopotniki priče na-
slednjega pogovora:

"Mamica, kaj pa delajo v tej
hiši?"

"Veš, to je kopališče."

"Kopališče? Čemu ga pa ima-
jo?"

"V njem se kopljejo."

"Zakaj se pa mi ne gremo ni-
koli tja kopat?"

"Saj se kopljejo doma v ko-
palnici!"

F. M. DOSTOJEVSKI:

Bratje Karamazovi

Roman v štirih delih s epilogom — Poslovenil Vladimir Levčič

"Kaj?"

"Povedat ji, da me ne bo nikoli več k njej, češ, 'narobil mi je, naj vas pozdravim.'"

"Ali je to mogoče?"

"Saj prav za to te pošljem namestu sebe, ker je nemogoče, zakaj — kako naj ji to sam povem?"

"Kam pa vendar pojdeš?"

"V stransko ulico."

"Tedad h Grušenjki!" je žalostno vzkliknil Aljoša in plesnil z rokami. "Mar je po tem takem res tako, kakor je rekel Rakitin? Jaz sem pa mislil, da si hodil k njej samo tako, časih, in da si še prestal."

"Zenin naj bi hodil? Mar je to mogoče, in še pri taki nevesti in vprico vseh ljudi? Saj imam menda tudi jaz kaj časti. Tisti mah, ko sem jel hoditi h Grušenjki, sem tudi že prestal biti zenin in poštenjak, to vendar razumem. Kaj me gledaš? Izprva, vidiš, sem šel k njej samo zato, da bi jo pretepel. Zvedel sem bil in zdaj vem zanesljivo, da je tisti štabni kapetan, očetov zaupnik, predal Grušenjki me-nico na moje ime, da bi jo protestirala in bi se jaz unesel ter odnehal. Oplašiti so me hoteli. In tako sem se vzdignil, da bi pretepel Grušenjko. Mimogrede sem jo bil že preje nekajkrat videl. Ni taka, da bi šla človeku do živca. Videl sem o nekem starcu, trgovcu, ki je zdaj vrhu tega še bolan in leži vso oslabil, pa ji bo vendarle zapustil znatno vsotico. Videl sem tudi, da je lakomna na denar in ga tudi služi, da posoja na težke obresti, da je svitorepka in kanalja brez usmiljenja. Prišel sem bil, da bi jo nabil, in sem ostal pri njej. Zagrmela je nevihta, udarila je kuga, nalezel sem se in ostal okužen do te minute — in vem, da je že vse končano in da nikoli nič drugega ne bo. Krog časa je zaključen. Vidíš, tako je z menoj. In tedaj se je v mojem beraškem žepu kakor nalašč našlo tri tisoč rubljev. Potegnili sem jo z njo v Mokroje, pet in dvajset vrst od tod, in sem naročil tja cigane, ciganke in šampanjca, vse seljake sem tam s šampanjem zalil, vse njihove ženšline in dekline, zarogovili sem s tisočaki. Čez tri dni sem bil gol, toda sokol. Ali meni, da je sokol kaj dosege? Še od daleč mi ni pokazala. In vse to je bilo zaradi zgiba, tako ti povem. Grušenjka, pretkana, ima tak poseben zgib telesa, še na nožici se ji odraža, še v mezinčku na levi nožici se ji pozna. Videl sem jo in poljubljaj, a to je bilo tudi vse — kolnem se ti! Ona pravi: 'Vzamem te, če hočeš, saj si berač. Reci, da me ne boš tepel in da bom smela delati vse, kar bom hotela, pa te res nemara vzamem' — in se smeje. Še zdaj se smeje!"

Dmitrij Fjodorovič se je skoro nekam razjarjeno vzdignil z mesta in postal mahoma kakor pijan. Njegove oči so se zdajci zalile s krvjo.

"In ti se hočeš res oženiti z njo?"

"Če bo hotela, jo vzamem takoj, če pa ne bo hotela, ostanem tudi tako pri njej; hlapec bom na njenem dvorišču. Ti... ti, Aljoša..." je zdajci obstal pred njim, zgrabil ga za ramena in ga jel s silo stresati, "ali veš, ti nedolžni deček, da je vse to blodnja, nemogoča blodnja, zakaj tu je tragedija! Vidi, Aleksej, da morem biti nizek človek z nizkimi in propalimi strastmi, toda tat, tat! po predsojnih ne morem biti Dmitrij Karamazov nikoli. Nu, in zdaj znaš, da sem tat, da sem tat po tujih žepih in predsojnih! Baš preden sem šel h Grušenjki, da bi jo nabil, prav tisto jutro me je kakor nalašč poklicala k sebi Katerina Ivanovna in

me strašno zaupno, da ne bi do nadaljnjega nihče vedel (zakaj, ne vem, očividno je bilo tako potreba zanjo), prosila, naj se peljem v gubernijsko mesto in od onod po pošti pošljem Agafji Ivanovni v Moskvo tri tisoč — v mesto zato, da ne bi tu nihče slutil. Vidíš, s temi tremi tisoči v žepu sem se takrat znašel pri Grušenjki in zanjo sva se tudi peljala v Mokroje. Potlej sem se napravil, kakor da sem pohitel v mesto, toda poštnega potrdila ji nisem pokazal, rekel sem le, da sem denar poslal in da ji pri-nesem potrdilo, in ga dolej nisem nesel, pozabil sem. In zdaj, kako misliš, kaj bo, ko pride k njej in ji poreče: 'Velel je, naj vas pozdravim,' ona pa tebi: 'A denar?' Če bi ji lahko rekel: 'To je nizek pohotnež, podlo bitje z neobzdranimi čustvi; on takrat ni odposlal vašega denarja, ampak ga je zapravil, ker se ni mogel udržati, kakor niska žival,' naj bi še bilo, samo da bi lahko dodal: 'A zato še ni tat, nate svoje tri tisočake, vrača jih, sami jih pošljite Agafji Ivanovni, velel je, naj vas pozdravim.' A kaj, ko bo mahoma vprašala: 'Kje pa je denar?'

"Mitja, nesrečen si, da! A vendar to ni toliko, kolikor ti misliš — ne ubijaj se z obupom, ne ubijaj se!"

"Ti menda misliš, da se ustrelim, če ne dobim teh treh tisoč, da jih vrnem. Prav to je tisto, da se ne bom ustrelil. Zdaj nimam moči za to, nemara da posneje, a zdaj pojdem h Grušenjki... Naj gre vse po zlu."

"In kaj boš pri njej?"

"Njen mož bom, izkazal se bom vrednega, da postanem njen soprog, in če pride ljubimec, se umaknem v drugo sobo. Čistil bom njenim prijateljem umazane galoše, razpihal samovar, tekal, kamor me bo poslala..."

"Katerina Ivanovna bo vse razumela," je zdajci slovesno izpregovoril Aljoša, "razumela bo vso globino vsega tega gorja in se bo spravila s teboj. Ona ima višji um, zakaj ni je večje nesreče od tvoje, to bo sama izprevidela."

"Z vsem se ne bo sprijaznila," se je krivo nasmehnil Mitja. "Tu, brat, je nekaj, s čimer se ne more nobena ženska sprijazniti. Toda — ali veš, kaj bi bilo najbolje storiti?"

"Kaj?"

"Vrniti ji tri tisoč rubljev."

"Toda kje jih boš vzel? Poslušaj, jaz imam dva tisoč, Ivan bo dal tudi tisoč pa bodo trije, vzemi jih in vrni."

"A kdaj bodo tu, tvoji trije tisoči? Vrh tega si še mladoleten; treba pa je, neizogibno je treba, da ji še danes prinesem pozdrav, z denarjem ali brez denarja, zakaj delj ne morem več zavlačevati, na taki točki je stvar. Jutri bo že prepozno. K počtu te pošljem."

"K očetu?"

"Saj jih ne boš dal, Mitja."

"Kako bi dal? Vem, da ne bo dal. Ali veš, Aleksej, kaj pomeni obup?"

"Vem."

"Poslušaj: pravno mi ni ničesar dolžan. Vse sem zjema od njega, vse, to vem. Toda nprstveno mi je vendarle še dolžnik ali je tako ali ni? Saj je začel z materinimi osem in dvajset tisoč in zaslužil s njimi sto tisoč. Samo tri tisoč naj mi da iz osem in dvajset, samo tri, pa mi reši dušo iz pekla in mu bo to zaračunano za mnoge njegove grehe! Jaz pa napravim s temi tremi tisoči konec, v to ti dam veliko besedo, in on ne bo več več ališal o meni. Poslednji-krat mu dam priliko, da se pokaže očeta. Reci mu, da mu sam Bog pošlje to priliko."

(Dolje prihodnjik.)

prejanim režimom, ki je pod te-
lovadbo razumel prav za prav le
sokolstvo, je bil tak javen na-
stop srednješolcev nekaka so-
kolska zadeva: izvajali so sokol-
ske vaje na sokolske pesmi itd.
Zdaj je režim drugačen, vsaj za
Slovenijo je glede sokolstva dru-
gačen položaj, kajti kadar so kle-
rikalci na vladi, tedaj se sma-
trajo za absolutne gospodarje v
Sloveniji. Zato kajpada tudi ta
telovadni nastop ni bil organizi-
ran kot knkšes sokolski praznik,
zato pa so hoteli nacionalistični
akademiki vsaj po telovadnem
nastopu pokazati, da se zani-
majo za srednješolce. Ko je bilo
telovadbe konec, so se nekaterim
skupinam dijakov hoteli posta-
viti na čelo ti akademiki ter ta-
ko organizirati razhod dijakov
v nacionalistično, sokolsko ma-
nifestacijo. Prišlo je do pretepa-
nja, nekaj študentov pa so na-
cionalisti le dobili, da so kora-
kali za njimi in prepevali sokol-
ske koračnice, ki jih pač mladi-
na pozna, pa naj bo sokolska ali
ne. Velik del srednješolcev je
tudi mislilo, da spada to koraka-
nje s petjem — in poje mladina
rada — k programu. Četudi pa je
bilo nekaj pretepanja in nekaj
prepevanja, vendar je bil dogo-
dek kaj miren. Toda "Jutro"
in "Slovenec" sta napravila
iz muhe konja, državni prav-
nik pa iz konja slona. "Slovenec"
je napisal, da so fašistični aka-
demiki uprizorili napad na sred-
nješolce, "Jutro" pa je odgovar-
jalo, da prepevajo sokolskih hi-
men, kjer se pač govori o domo-
vini in kralju, ni fašizem, ki ga
je treba prepovedovati in napa-
dati. "Jutro" se je zdelo stvar
tako važna, da je napisalo uvod-
nik "Prava zarota". In ko je
bilo "Jutro" že razposlano, je dr-
žavno pravdnstvo naknadno list
zaplenilo in ljubljanski policaji
so morali pobirati "Jutro" po
kavarnah, gostilnah in trafikah.
K naročnikom na dom niso ho-
dili ponj, toliko važna ta reč pa
ni bila.

Morilec staršev ubil tudi svo-
jega strica? — Poročali smo o
strašnem dogodku, ki se je do-
godil v Muretcih na Drav-
skem polju: mladi posestnik
France Žnidarič je s sekuro u-
bil svojega očeta in mater, in
sicer zaradi preprirov, ki so na-
stali zaradi preužitka in kupni-
ne. France Žnidarič, edini sin,
namreč ni hotel, da bi starši
posestvo prepisali nanj, ampak
je posestvo kupila njegova že-
na. To pa je zaradi tega, ker je
imel Žnidarič nezakonako hčer-
ko, ki ji ni hotel plačevati ali-
mentov ne ji priznati kakih pra-
vic glede dedščine. Nakup po-
sestva je bil prav za prav le fi-
giran in je Žnidaričeva žena
plačala tistu in tačči le 14.000
Din. Dolgovala jima je še 26
tisočakov. Ne le da tega ostan-
ka nista plačala, tudi preužitka
nista v redu odrađevala svojim
staršem. Od tod preprirov, ki so
se končali z umorom očeta in
matere. Žnidariča so odvedli
v pujske zapore. Sodišče pa
bo zdaj obnovilo preiskavo tudi
glede drugega umora, ki ga je

bil pred leti osumljen in obto-
žen sedanjí morilec Žnidarič.
Dekle, s katero je Žnidarič imel
nezakonkega otroka, namreč
ni nobena druga kakor njegova
sestrična, ki stanuje pri svojih
starših v Gajevcih. Dekletov o-
če je bil brat ubitega Žnidariča,
torej stric aretirane morilca
Franceta Žnidariča. Ta stric je
postal tudi varuh nezakonkega
otroka svoje hčere. Ko je bil
France Žnidarič obsojen na ali-
mente v znesku 5.000 Din na
pujskem sodišču, je takoj po
razpravi zagrozil svojemu stri-
cu, da se bo že še maščeval. Še
tisto noč je bil stric umorjen:
našli so ga mrtvega, z rano v
prsni. Nekdo mu je s troreznim
bodalom presekla arce. Orožni-
ki so takoj aretirali Franceta
Žnidariča, umorjenčevega ne-
čaka, ker je vse kazalo, da je
umor izvršil on. Toda direk-
tnih dokazov ni bilo in pred po-
roto je bil Žnidarič oproščen.
Zdaj, ko je isti človek zaradi
iate stvari umoril rodnega očeta
in mater, zdaj je vse še bolj
prepričano, da je umoril tudi
strica leta 1927, torej pred deseti-
leti.

Sodna komisija je pregledala
trupli ubitega očeta in matere
Franceta Žnidariča, stara 64 oz.
65 let. Pri materi je zdravni-
ški pregled ugotovil, da jo je
sin udaril s topim delom sekire
dvakrat po lobanji, ki je na
dveh krajih počila in je bila ma-
ti takoj mrtva. Očeta pa je sin
dvakrat udaril z ostrino sekire
ter sta bili poškodbi prav tako
smrtni, saj je bila lobanja raz-
klana skoraj na dvoje. Tudi
komisija je ugotovila, da bi bila
oba lahko živela še lepo vrsto let,
ker sta bila krepke in zdrave
konstitucije.

Neverjetno je, koliko umorov
se dogaja med našimi vernimi
kmeti, in skoraj vsi se dogajajo
zaradi egoizma, zaradi bornih
preužitkov. Če pride v hiši do
preprirov zaradi preužitka, se po-
navadi prepiranje konča s kr-
vjo, s smrtjo, in to kljub vsemu
tistemu bavljavu, ki ga pridiga
kmetom vsako nedeljo s priž-
nic. Če kje poderejo kak križ,
tako nam katoliški tisk začne
pesem o sadovih "rdeče vzgoje",
kakor jo širita boljševiška Ru-
sija in "rdeča Španija". Da ta-
ki dogodki nimajo nobene zveze
ne z Rusijo ne s Španijo, je pač
jasno za slehernega, ki je ko-
ličkaj razsoden. A vseeno naj
pripomnimo, da je boljševiška
Rusija stara komaj 20 let, "rde-
ča Španija" še neznano koliko,
katoliška cerkev pa je stara
skoraj 2000 let in več stoletij že
ima v svoji oblasti vagojo slo-
venskega ljudstva. In sadovi te
vzgoje? Sicer pa: katolicizem
je zavzel Slovence z mečem in
krvjo, in morda je še od takrat
ostalo v našem ljudstvu nekaj
tistega načela, ki pravi, da je
kri, pa četudi očeta in mate-
rina, najcenejša tekočina na
svetu.

Spričo zmerom pogostejših
strašnih umorov na naši vasi
— v mestih jih je mnogo manj
— smo to morali zapisati.

Filmski stavkarji piketirajo gledališče v Hollywoodu, Cal.

Tašča
"Jože, tu imaš deset dinarjev,
pa pojdi na kolodvor po mojo
taščo."
"Kaj pa če se ne pripelje?"
"Potem ti dam še deset dinar-
jev."

Najhujše
"Vaša tašča je resno bolna.
Pripravljeni morate biti na naj-
hujše."
"Ali hočete s tem reči, da bo
umrla ali da bo ozdravela?"

Vesten stražnik
"V tej obleki se tu ne smete
kopati!"

**"Ampak gospod župan mi
dal ustno dovoljenje..."**
"Prosim, pokažite mi to do-
ljenje!"

Mednarodni jezik
"Kaj je prav za prav esper-
to?"
"To je svetovni jezik."
"In kje se govori?"
"Nikjer na svetu."

Sodobno strašilo
"Ti, Pepček, ali še verjameš
strašila? Saj jih ni!"
"Pa so! Naš očka pravi, da
podnevi in ponoči straši neki
niks!"

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 10. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in
prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine k eni naro-
čnini. List Prosveta stane za vse enake, za člana ali nečlana \$1.20 na
eno letno naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.20 na
tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sodaj ni vroča, red, da
je list predrag za člana S.N.P.J. List Prosveta je vaša lastina in
gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Čas
listu Prosveta je:

Za Zdrav. državo in Kanado \$6.00	Za Cileto in Chicago je \$12.00
1 tednik in..... 4.00	1 tednik in..... 6.00
2 tednika in..... 7.00	2 tednika in..... 9.00
3 tednike in..... 9.00	3 tednike in..... 11.00
4 tednike in..... 11.00	4 tednike in..... 13.00
5 tednikov in..... 13.00	5 tednikov in..... 15.00
Za Evropo je..... \$9.00	

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebne vrate denarja ali Money
Order v pismu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastina.

Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član
S.N.P.J., ali če se preseli proč od družine in bo zahvalil sam svoj list
tednik, bode moral tisti član in dotične družine, ki je tako skopu
naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista,
in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stor-
i, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročniku.

PROSVETA, S.N.P.J., 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošljim naročnino za list Prosveto vsoto \$.....

1) Ime.....Čl. družina \$.....

Naslov.....

Ustavite tednik in ga priplajte k moji naročnini od sledečih članov

moje družine:

2).....Čl. družina \$.....

3).....Čl. družina \$.....

4).....Čl. družina \$.....

5).....Čl. družina \$.....

Mesto.....Država.....

Nov naročnik.....Star naročnik.....

Vesti iz Jugoslavije

(Izvirna poročila iz Jugoslavije.)

"Ko so fantje proti vasi
šli..." — Po vsej Sloveniji se
je zadnja leta razširila žalostna
fantovska pesem "Ko so fantje
proti vasi šli..." in gotovo jo
prepevate tudi že v Ameriki, saj
sta jo že dva slovenska kompo-
nista priredila tudi za pevake
zboze: Pavšič jo je harmoniziral
kot "narodno izpod Krvavca"
in objavil v glasbeni reviji "Zbo-
ri" leta 1929, Zorko Prelovec pa
jo sestavil za zbor s pripombo
"gorenjska narodna" in objavil
v isti reviji leta 1931. Zdaj se
je oglašila profesorica Ostrova-
ška in povedala, da je to pesem
napisala prav za prav pesnica
Ljudmila Poljančeva nekaj let
pred 1900. Poljančeva je bila
takrat še mlado, komaj šoli od-
raslo dekle in živela je z mater-
jo na posestvu v Kapeli v Slo-
venskih gorah, kjer sta imeli
po očetu, učitelju Poljancu, po-
sestvo, in odkoder je Ljudmila
šele 19 let stara skoraj ušla na
učiteljske, da je postala učite-
ljica. Pesem je napisala ob
smrti lepe znanke, ki je imela
lepega fanta, pa je bila njena
smrt od vseh v vasi bridko ob-
žalovana. Poljančeva pa je v

Drugi fantje pa veseli
so nasproti mi pripeli,
jaz pa nisem pel, nisem bil vesel,
s njimi nikdar nisem pel.

Narod pa je pesem preuredil
takole:

Ko so fantje proti vasi šli,
lepe pesmi so prepevali,
jaz pa nisem pel, nisem bil vesel,
tudi zraven jaz nisem šel.

Ali pa one tri verzice:

Dobro znana pot,
večkrat bil sem tod,
nočni sem imel sprehod,

ki jih je narod predrugačil ta-
kole:

Jaz pa vem za pot,
sem še hodil tod
s svojo ljubico na sprehod.

Tako nam kaže ta primer, ka-
ko naglo narod sprejme umetno
pesem, če je napisana iz srca in

v stilu narodnih pesmi. Ta pe-
sem pa je vrhu vsega še gnilji-
va, otožna, tem hitreje jo je
narod sprejel in prenesel, da
mu je bolj ustrezala, in tako se
je pesem širila po slovenskih va-
seh, in zdaj, 40 let po tistem, ko
jo je Poljančeva napisala, jo
poje ves slovenski narod kot na-
rodno, ne umetno pesem, in v
vsakem kraju pojo svoje vari-
ante in posamezne verzice po svo-
je zavijejo. To je stara, prava
pot vsake narodne pesmi. Za
narodno pesem prav za prav ni
odločilno; da je pesnik neznan,
češ, ves narod jo je spenil.
Vsako narodno pesem je prvot-
no napisal oz. zložil en sam člo-
vek, drugim je bila všeč, sprejeli
so jo in po svoje spremenili in
tako je nastala pesem, ki jo po-
je ves narod, pa vendar skoraj
v vsaki vasi s svojimi varian-
tami.

Zaplenjeno "Jutro". — Držav-
no pravdnstvo v Ljubljani je
zaplenilo ljubljanski dnevnik
"Jutro", številko z dne 15. ma-
ja, in sicer zaradi uvodnika pod
naslovom "Prava zarota". Po-
vod za ta uvodnik je dal dogodek,
ki se je pripetil ob javni telo-
vadbi ljubljanskih srednješolcev,
ki jih telovadni profesorji vsako
leto pripravijo za skupen nastop.
Tudi letos so pred tednom dni
vsi ljubljanski srednješolci na-
stopili na vojaškem vežbališču
pri Devici Mariji v Polju. Pod

Anglijski kralj Jurij in kraljica Elizabeta.

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časopise,
knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem,
slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugo.

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO
S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA
V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne
Cene zmernne, unijako delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTERY
2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE
Telefon Rockwell 4904
CHICAGO, ILL.

Tam se dobe ne šoljo tudi vse ustrezne pojavit